

فصلنامه علمی مطالعات اقتصادی کاربردی ایران

سال دهم، شماره‌ی ۳۷، بهار ۱۴۰۰

صفحات: ۲۵۱

DOI: 10.22084/aes.2020.21307.3040

(مقاله پژوهشی)

قواعد بازخورده اسمی در سیاست‌گذاری پولی ایران: بررسی قاعده مک‌کالم

سیدضیالدین کیا‌الحسینی^۱

اکبر کمیجانی^۲

حسین توکلیان^۳

زهراء رحیمی^{۴*}

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۲/۲۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶

چکیده

پس از بروز بحران‌های مالی در سال‌های گذشته، قواعد بازخورده اسمی مورد توجه بسیاری از سیاست‌گذاران پولی قرار گرفت. نوآوری این قواعد، مکانیسم بازخورده است که تعدیلات صریحی را برای ابزار سیاست پولی زمانی که متغیر هدف از مسیر مطلوب خود منحرف می‌شود، درنظر می‌گیرد. قاعده مک‌کالم را می‌توان یکی از معروف‌ترین انواع مدل‌های بازخورده برشمرد. در این مطالعه، بررسی تجربی رفتار سیاست‌گذاری بانک مرکزی ایران در قالب قاعده مک‌کالم غیرخطی و در دوره‌ی زمانی ۱۳۶۸:۴ تا ۱۳۹۶:۴ با استفاده از مدل‌های مارکوف سوئیچینگ انجام می‌شود. با توجه به این‌که بانک مرکزی اهداف تولید و اهداف تورمی مشخص و صریحی را اعلام نمی‌کند، برآورده مدل با فرض تورم هدف و تولید هدف غیرقابل مشاهده انجام می‌شود. در این‌راستا، برای تخمین و برآورده متغیرهای غیرقابل مشاهده شامل تورم و رشد تولید اسمی از روش فیلتر کالمن بیزی استفاده شده و سپس با استفاده از برآورده متغیرهایی حالت، مدل‌سازی در چارچوب مدل مارکوف سوئیچینگ با درنظر گرفتن رژیمهای رونق و رکود صورت گرفت. بررسی قدر مطلق ضرایب مدل برآورده نشان می‌دهد که بانک مرکزی در دوران رکود، وزن بیشتری به متغیر شکاف رشد تولید اسمی و در دوران رونق، وزن بیشتری به متغیر شکاف تورم اختصاص داده است. این مسئله مبنی عکس‌العمل صحیح بانک مرکزی در مواجه با متغیرهای مزبور است. از این‌رو رفتار نامتقارن سیاست‌گذار پولی با توجه به تابع عکس‌العمل آن تأیید می‌شود.

کلید واژه‌ها: قواعد بازخورده اسمی، قاعده مک‌کالم، فیلتر کالمن بیزی، مارکوف سوئیچینگ.

طبقه‌بندی JEL: E58, C11, E52

Email: kiaalhoseini@mofidu.ac.ir

۱. استادیار دانشکده اقتصاد دانشگاه مفید، قم، ایران

Email: komijani@ut.ac.ir

۲. استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران، تهران، ایران

Email: tavakolianh@gmail.com

۳. دانشیار دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

Email: rahimi.za225@gmail.com

۴. دانشجوی دکتری اقتصاد دانشگاه مفید، قم، ایران (نویسنده مسئول)

این مقاله مستخرج از رساله‌ی دکتری زهرا رحیمی می‌باشد.

۱. مقدمه

ایده‌ی استفاده از قواعد پولی به شکل مرسوم توسط بانک مرکزی را می‌توان به فریدمن^۱ (۱۹۶۰)، کیدلند^۲ و پرسکات^۳ (۱۹۷۷) نسبت داد (تیلور، ۲۰۱۸). قاعده مک‌کالم^۴ پس از قاعده تیلور معروف‌ترین قاعده پولی در ادبیات اقتصادی تحلیل تابع عکس‌العمل پولی است. در قاعده معرفی‌شده توسط مک‌کالم (۱۹۸۴)، پایه‌ی پولی ابزار سیاست‌گذاری است که توسط بانک مرکزی می‌تواند حتی در بازه‌های کوتاه‌مدت نیز تغییر کند؛ ازین‌رو، قاعده مذکور می‌تواند برای اقتصادهای نوظهور و یا کشورهایی با بازارهای مالی توسعه‌نیافته ابزارهای سیاستی مناسبی باشد^۵ (تیلور، ۲۰۰۰). درنظر گرفتن تابع زیان بانک مرکزی به فرم درجه‌ی دوم و تابع عرضه‌ی خطی دو فرض مهم استخراج قواعد پولی به صورت خطی در گذشته بودند. با گذشت زمان بسیاری از اقتصاددانان یعنی فروض را به چالش کشیدند (زاندرسکا، ۲۰۱۴؛ نیوئریچ و تیلمان، ۲۰۱۴؛ گوگاس^۶ و همکاران، ۲۰۱۸).

ثبت قیمتی و ایجاد ثبات پایدار در نظام مالی اقتصاد از مهم‌ترین اهداف بانک مرکزی ایران است؛ در حالی که بررسی رفتار شاخص‌های کلیدی اقتصاد شامل تورم و رشد اقتصادی نشان می‌دهد بانک مرکزی در دستیابی به اهداف نامبرده چندان موفق عمل نکرده است (مجتبه‌د، ۱۳۸۸). بررسی سری زمانی تورم در طی دوره‌ی ۱۳۶۸-۹۶ نشان می‌دهد که به جز سال‌های ۱۳۶۹، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ در سایر سال‌ها کشور با نرخ تورم بالای ۱۰ درصد مواجه بوده است. همچنین در طی دوره‌ی موردبررسی، اقتصاد در غالب دوره‌ها رشد اقتصادی کمتر از ۵ درصد و حتی در برخی سال‌ها رشد اقتصادی منفی تجربه کرده و تنها در سال‌های ۱۳۶۹، ۱۳۷۰ و ۱۳۹۵ رشد اقتصادی دو رقمی حاصل شده است؛ بنابراین با وجود پایداری تورم و رکود در اقتصاد ایران، بررسی قاعده‌مندی رفتار سیاست‌گذار پولی حائز اهمیت است. ازین‌رو در ادامه، رفتار غیرخطی بانک مرکزی در چارچوب قاعده مک‌کالم بررسی می‌شود.

در این‌راستا و به منظور بررسی قاعده مک‌کالم در ابتدا با فرض غیرقابل مشاهده بودن متغیرهای هدف، برآورد آن‌ها با استفاده از روش فیلتر کالمن بیزی انجام می‌شود. سپس رفتار سیاست‌گذار پولی

1. Friedman
2. Kydland & Prescott
3. Taylor
4. McCallum rule

^۵ علاوه‌بر موارد یاد شده با توجه به این که نرخ بهره به عنوان ابزار سیاست‌گذاری پولی توسط بانک مرکزی ایران به کار نمی‌رود، استفاده از قاعده تیلور بدون انجام تعديلات اساسی امکان‌پذیر نیست.

6. Sznajderska
7. Neuenkirch & Tillmann
8. Ahmad
9. Gogas & others

با استفاده از مدل‌های مارکوف سوئیچینگ در دو حالت واریانس متغیر و واریانس با الگوی گارچ با درنظر گرفتن دوره‌های رکود و رونق مدل‌سازی می‌شود. نوآوری این مطالعه از دو جنبه است: اول، فرض وجود دو متغیر هدف شامل تورم و رشد تولید اسمی به‌شکل غیرقابل مشاهده که از روش فیلتر «کالم‌بیزی» و به‌صورت همزمان برآورد می‌شوند. دوم بررسی قاعده مک‌کالم به‌صورت غیرخطی که در چارچوب مدل‌های مارکوف سوئیچینگ انجام می‌گیرد.

ساختار مطالعه‌ی حاضر به‌این ترتیب است که در بخش دوم، مبانی نظری شامل قواعد بازخورده اسمی و قاعده مک‌کالم غیرخطی ارائه می‌شود. بخش سوم، پیشینه‌ی تحقیق و مطالعات تجربی در دو بخش مطالعات خارجی و داخلی است. بخش چهارم، روش‌شناسی تحقیق شامل روش تحقیق و معرفی متغیرها و تخمين مدل است. در بخش پنجم و پایانی، نتیجه‌گیری مطالعه ارائه شده است.

۲. مبانی نظری

به‌صورت کلی اقتصاددانان پولی در دو طیف حدی معتقدند به استفاده از قواعد پولی^۱ و طرفدار سیاست‌های صلاح‌حدیدی^۲ تقسیم می‌شوند. هرچند امروزه این مرزبندی صحیح نیست و به‌جای بحث قاعده در مقابل صلاح‌حدید^۳، بحث قاعده و صلاح‌حدید مطرح است. به‌گونه‌ای که استفاده از قواعد پولی با درجاتی از صلاح‌حدید به‌عنوان مناسب‌ترین راهکار سیاست‌گذاری پولی مطرح می‌شود؛ بنابراین توصیه‌ی کارشناسان انتخاب قاعده‌ای است که درجات مناسبی از صلاح‌حدید را در اختیار مقامات پولی قرار داده تا در موقع لزوم از قدرت صلاح‌حدیدی خود نیز استفاده نمایند (گلنسر^۴، ۲۰۱۷). در این راستا، در ادامه قواعد بازخورده اسمی و قاعده مک‌کالم غیرخطی معرفی شده و سپس با اعمال تعدیلات لازم در این قاعده و لحظه‌ی رفتار صلاح‌حدیدی مقامات پولی، مدل‌سازی انجام می‌شود.

۲-۱- قواعد بازخورده اسمی

قواعد بازخورده اسمی^۵ در ابتدا توسط مک‌کالم (۱۹۸۴) مطرح شد. این نوع قواعد پولی اخیراً و پس از بروز بحران‌های مالی بسیار موردنوجه سیاست‌گذاران واقع شده است. قاعده پولی تیلور و قاعده

-
- 1. Monetary Rule
  - 2. Discretion Policy
  - 3. Rules vs discretion

کاربرد سیاست‌های پولی در قالب قواعد و یا صلاح‌حدید، دارای مشکل‌اندی است. التزام بانک مرکزی به صرف قواعد پولی، سبب می‌شود که در مقابل شوک‌های وارد به اقتصاد، سیاست‌گذار پولی قادر به انجام واکنش مناسب نباشد. از طرفی انجام سیاست‌های صلاح‌حدیدی مترادف با قضیه ناسازگاری زمانی (time inconsistency) است.

- 4. Glasner
- 5. Nominal Feedback Rule (Nfrs)

پولی مک‌کالم از معروف‌ترین انواع قواعد بازخورد اسمی هستند و مکانس‌بیم تعدیل و تصریح آن در قالب قواعد اسمی بازگشته است. نوآوری این قواعد، مکانیسم بازخوردی است که تعدیلات صریحی را برای ابزار سیاست‌پولی زمانی که متغیر هدف از مسیر مطلوب خود منحرف می‌شود، درنظر می‌گیرد. روابط زیر یک مدل بازخورد اسمی را نشان می‌دهد که شامل ۴ عنصر ابزار سیاست‌گذاری قابل‌کنترل مقامات پولی (y_t)، متغیر هدف اسمی (x^*)، نرخ رشد پایه متغیر هدف اسمی (λ_0) و پارامتر بازخورد (λ_1) است.

$$\Delta y_t = \lambda_0 - \Delta(x - y)_{t|t-1} + \lambda_1(x^* - x)_{t-1} \quad (1)$$

$$\Delta x_t^* = \lambda_0 \text{ for all } t \quad (2)$$

$$\Delta x_{t|t-1} = \lambda_0 + \lambda_1(x^* - x)_{t-1} \quad (3)$$

به صورت کلی، مکانیسم‌های بازخوردی در قالب متغیر هدف بلندمدت تعریف می‌شوند و شکاف متغیر اسمی هدف از مقدار واقعی آن (x^*) به عنوان مکانیسم تصحیح عمل می‌کند. در این مدل‌ها بین اصلاح ناگهانی و تدریجی متغیر هدف تبادل وجود دارد و مقادیر کوچک پارامتر بازخورد (λ_1)، تعدیلات اصلاحی اندکی انجام می‌دهند. لازم به ذکر است که انتخاب چندین متغیر هدف با وزن‌های متفاوت توسط سیاست‌گذاران پولی سبب می‌شود مدل‌های بازخورد اسمی به واقعیت نزدیک‌تر شوند؛ بنابراین در صورتی که بانک مرکزی بیش از یک هدف انتخاب کند، مکانیسم بازخورد دوم^۱ تعریف می‌شود و رابطه‌ی (۱) به صورت زیر بازنویسی می‌شود:

$$\Delta y_t = \lambda_0 - \Delta(x - y)_{t|t-1} - \lambda_1(x^* - x)_{t-1} + \lambda_2(z^* - z)_{t-1} \quad (4)$$

حال اگر فرض شود z_t متغیری است که مقامات پولی در کوتاه‌مدت بر آن تأکیدارند و x_t متغیر هدف بلندمدت است (به عنوان مثال x_t سطح قیمت‌ها و z_t نوسانات بازار مالی) تصریح رابطه‌ی (۴) رتبه‌بندی اهداف سیاستی را به صورت زیر پیشنهاد می‌دهد:

"در بلندمدت، شکاف بین سطوح مطلوب و واقعی متغیرهای هدف صفر است، بنابراین هدف سیاستی بلندمدت این است که متغیر هدف اسمی x_t رشدی برابر λ را تحریب کند."

لحاظ سطوح هدف x_t بدون درنظر گرفتن شوک‌های گذشته ممکن است منجر به نتایج گمراه‌کننده شود؛ بنابراین تصحیح شوک‌های مثبت و منفی گذشته از اهمیت بالایی برخوردار است. به منظور رفع این مشکل، به جای رابطه‌ی (۲)، رابطه‌ی (۵) پیشنهاد می‌شود که در آن x_t^* ، میانگین وزنی مقادیر گذشته واقعی و هدف x_t است.

$$x_t^* = \lambda_0 + \delta x_{t-1}^* + (1 - \delta) x_{t-1} \quad (5)$$

---

1. Second feedback mechanism

در رابطه‌ی اخیر، چنان‌چه $1 = \delta$ باشد، شوک‌های گذشته همواره تصحیح می‌شود و اگر $\delta < 1$ باشد این شوک‌ها اصلاح نمی‌شوند و در صورتی که $\delta > 1$ باشد اصلاحات به صورت تدریجی صورت می‌گیرد (دوکر و فیشر،^۱ ۱۹۹۸). در ادامه معرفی اجمالی قاعده مک‌کالم که یکی از انواع مدل‌های بازخوردی اسمی است، انجام می‌شود.

۲-۲- قاعده مک‌کالم غیرخطی

به عقیده‌ی مک‌کالم قاعده پولی باید به گونه‌ای تنظیم شود که مقامات پولی بتوانند به طور مستقیم آن را کنترل کنند و بلاذرنگ قابل پیاده‌سازی باشد (مک‌کالم، ۱۹۸۸). همچنین وی معتقد است که قاعده پولی بیش از آن که به متغیر هدف قاعده مرتبط باشد به ابزار نیل به هدف آن بستگی دارد (مک‌کالم، ۲۰۰۰). مطابق قاعده مک‌کالم باید "نرخ رشد پایه پولی در صورتی که تولید اسمی کمتر از مسیر هدف باشد به صورت ماهانه یا روزانه افزایش یابد و بالعکس". در سال ۱۹۹۳، مک‌کالم قاعده خود را بازبینی کرد و به جای تولید اسمی از نرخ رشد تولید اسمی به عنوان هدف در قاعده پولی استفاده کرد (سان و همکاران، ۲۰۱۲). شکل کلاسیک و ساده قاعده مک‌کالم را به صورت زیر می‌توان نوشت:

$$\Delta B_t = \Delta X^* - \Delta V B_t + \lambda (\Delta X^* - \Delta X_{t-1}) \quad (6)$$

که در آن B_t لگاریتم پایه پولی، $\Delta V B_t$ متوسط نرخ رشد سرعت گردش پول، X_t لگاریتم تولید اسمی و λ پارامتر عکس‌العمل پولی است. X^* نشان‌دهنده لگاریتم تولید اسمی هدف است. اولین و مهم‌ترین ویژگی قاعده مک‌کالم ترجیح تولید اسمی به کل‌های پولی است؛ زیرا کل‌های پولی رهنمون‌های غیرمطمئنی به عنوان هدف برای سیاست‌گذاری هستند. دومین ویژگی این قاعده، کاربرد پایه پولی به جای نرخ بهره به عنوان ابزار سیاست پولی است. به عقیده مک‌کالم قاعده پولی باید به صورت مطلوبی عملی باشد و پایه پولی ابزاری مناسب آن است (همان، ۲۰۱۲). از طرفی نرخ بهره در کشورهایی که بازارهای مالی فعال ندارند، قادر کارایی لازم برای سیاست‌گذاری است؛ از این‌رو بانک مرکزی بسیاری از کشورهای مزبور از قاعده مک‌کالم برای سیاست‌گذاری پولی استفاده می‌کند. در کشور ما نیز به دلیل عدم توسعه یافتنگی بازارهای مالی و پیاده‌سازی نظام بانکداری بدون ربا، استفاده از ابزار سیاست‌گذاری نرخ بهره و جاهت قانونی و شرعی ندارد؛ از این‌رو استفاده از قواعد پولی مانند قاعده مک‌کالم در سیاست‌گذاری پولی کارساز است (کمیجانی، فرزین‌وش و کیالحسینی، ۱۳۹۲).

1. Dueker & Fischer

2. Sun & others

ویژگی سوم قاعده کلاسیک مک‌کالم، در نظر گرفتن متغیر رشد هدف ثابت برای تولید اسمی به جای درنظر گرفتن هدف متغیر در طول چرخه‌های تجاری است (همان، ۲۰۱۲). درواقع، این امر می‌تواند آثار سیاست‌های ناگهانی را به عنوان منبع نوسانات نامطلوب حذف کند. از طرفی با توجه به مطالعات بلایندر^۱ (۱۹۸۷)، کیم^۲ و همکاران (۲۰۰۶)، حیات و میشرا^۳ (۲۰۱۱)، ما^۴ (۲۰۱۴)، احمد (۲۰۱۶) و ... بررسی قواعد پولی به صورت خطی، سبب ایجاد تورش سیستماتیک شده و نتایج گمراه-کننده‌ای در تحلیل رفتار سیاست‌گذار پولی خواهد داشت؛ از این‌رو در این مطالعه، فرض خطی بودن رفتار سیاست‌گذار کنار گذاشته می‌شود و رفتار غیرخطی و صلاح‌دیدی مقامات پولی در مدل‌سازی لحاظ می‌شود.

براساس مطالعات سونسون (۲۰۰۳)، پترسون^۵ (۲۰۰۷)، نی و تریج و تیلمون (۲۰۱۴)، گوگاس و همکاران (۲۰۱۸) و ... رفتار بانک مرکزی کشورها عموماً غیرخطی است. در این راستا با توجه به آن که در قاعده کلاسیک مک‌کالم، تنها متغیر هدف، رشد تولید اسمی است؛ برحسب متغیر هدف، قاعده کلاسیک مک‌کالم، قادر به انعکاس پاسخ پایه‌پولی به نرخ تورم به صورت مستقیم نیست. هرچند معادله فیشر^۶ و بسیاری از مطالعات تجربی نشان می‌دهد که عرضه‌ی پول و تورم، ضریب همبستگی بالایی دارند و با توجه به این که قاعده تیلور به صورت صریح و مستقیم به نوسانات قیمت پاسخ می-دهد از این منظر در قیاس با قاعده مک‌کالم دارای برتری است. بهمنظور رفع این مشکل و با توجه به مطالعات مک‌کالم (۲۰۰۰) و اورفانایدز^۷ (۲۰۰۳) که براساس آن حرکت هم‌سو و هم‌جهت سطح قیمت‌ها و عرضه‌پول تأیید می‌شود، می‌توان قاعده مک‌کالم تعمیم‌یافته و غیرخطی را به صورت زیر درنظر گرفت (کنگ،^۸ ۲۰۰۸):

$$B_t = \Delta X^* - \Delta V_{B_t} + \lambda (\Delta X^* - \Delta X_{t-1}) + \gamma (\Pi^* - \Pi_{t-1}) \quad (7)$$

در این مطالعه با توجه به مطالعات کنگ (۲۰۰۸)، بی^۹ (۲۰۱۲)، بائولی^{۱۰} (۲۰۱۳)، هو و سرلتیز^{۱۱} (۲۰۱۶) و کوهنن و توئیلین^۱ (۲۰۱۷) از مدل زیب برای بررسی رفتار صلاح‌دیدی و غیرخطی سیاست‌گذار بانک مرکزی استفاده می‌شود.

-
1. Blinder
  2. Kim & others
  3. Hayat & Mishra
  4. Ma
  5. Peterson
  6. Fisher
  7. Orphanides
  8. Kong
  9. Yi
  10. Baoli
  11. Xo & Serletis

$$\Delta B_t = \beta_1^{St} + \beta_2^{St}(\Delta x_t^* - \Delta x_t) + \beta_3^{St}(\pi_t^* - \pi_t) + \beta_4^{St}\Delta V_{B_t} + \beta_5^{St}(oil_t^* - oil_t) + u_t \quad (8)$$

$$U_t = \sigma^{St} \varepsilon_t \quad (9)$$

$$\varepsilon_t = N \sim (0,1) \quad (10)$$

$$\sigma^{St} = \eta_0^{St} + \eta^{St} U_{t-1}^2 + \theta^{St} \sigma_{t-1} \quad (11)$$

در رابطه‌ی فوق B_t لگاریتم تولید اسمی، X_t نشان‌دهنده‌ی رشد تولید اسمی هدف (ΔX^*)، π_t^* تورم، ΔV_{B_t} متوسط سرعت گردش پول، oil_t^* رشد قیمت نفت ایران و oil_t میزان تعادلی آن است. روابط (۹)، (۱۰) و (۱۱) نیز در مدل‌سازی گارج به کار می‌روند. همچین در رابطه‌ی (۸) لحاظ شکاف تورم و درنظر گرفتن رفتار صلاح‌دیدی مقامات پولی و رژیم‌های مختلف سبب برآورد قاعده مک‌کالم به صورت غیرخطی می‌شود.

بررسی معادله مک‌کالم غیرخطی نشان می‌دهد زمانی که نرخ رشد تولید اسمی بیش از میزان هدف است، پایه پولی برای تخفیف این فشار بیش از حد، باید کاهش یابد. به صورت مشابه، زمانی که نرخ تورم بیش از نرخ تورم هدف است، رشد پایه پولی برای تنظیم اقتصاد توسط بانک مرکزی کم می‌شود. همچنین زمانی که شکاف رشد قیمت نفت مثبت است، سیاست‌گذار پولی رشد پایه پولی را افزایش می‌دهد؛ از این‌رو براساس تئوری انتظار می‌رود زمانی که بانک مرکزی بر مبنای قاعده مک-کالم عمل می‌کند، ضرایب شکاف رشد تولید اسمی، شکاف تورم و شکاف رشد قیمت نفت مثبت باشند. در ادامه با توجه به مختصات سیاست پولی در کشور و رفتار صلاح‌دیدی سیاست‌گذاری بانک مرکزی از معادله (۸) در چارچوب روش مارکوف سوئیچینگ در دو حالت واریانس متغیر و واریانس با الگوی گارج استفاده می‌شود.

۳. پیشینه‌ی تحقیق و مطالعات تجربی

در اقتصاد پولی متغیرهای ابزاری و اهدافی مانند نرخ بهره، پایه پولی، تورم و تولید بسیار اهمیت دارند. مقامات پولی کشورها استراتژی و عکس العمل نسبت به متغیرهای مهم اقتصادی را در قالب قواعد پولی به صورت مستمر رصد می‌کنند. مطالعات تجربی بسیاری در خصوص به کارگیری قواعد پولی در کشورهای مختلف انجام شده است. در ادامه به برخی از مهم‌ترین مطالعات انجام شده اشاره می‌شود که در دو بخش مطالعات خارجی و مطالعات داخلی دسته‌بندی شده‌اند.

۳-۱- مطالعات خارجی

دوکر و فیشر (۱۹۹۶) در مطالعه‌ی خود با عنوان "هدف‌گذاری تورم در یک اقتصاد باز و کوچک: تجربه سوئیس" به تخمین و بررسی قاعده مک‌کالم با درنظر گرفتن نرخ ارز پرداختند. آن‌ها در این مطالعه از مدل مارکوف سوئیچینگ استفاده کردند.

ما (۲۰۱۴) در مطالعه‌ای با عنوان "سیاست پولی غیرخطی: شواهدی از کشور چین" به بررسی غیرخطی قاعده سیاست پولی در چین با استفاده از مدل نیوکینزینی DSGE-STR می‌پردازد. وی در مطالعه‌ی خود استدلال می‌کند که به علت وجود نظام اقتصادی متمنک، اقتصاد چین متمایز از اقتصاد کشورهای توسعه‌یافته است، به‌گونه‌ای که نرخ بهره نقش کلیدی در مکانیسم انتقال سیاست پولی ایفا نمی‌کند و بنابراین قاعده پولی بر مبنای کنترل عرضه‌ی پول، انتخاب اول مقامات پولی در چین است. تخمین بیزی مدل در این مطالعه نشان می‌دهد که بانک مرکزی چین طی سال‌های ۱۹۹۲ الی ۲۰۱۳ قاعده غیرخطی را پذیرفته است.

دمنه و پرنت^۱ (۲۰۱۶) در مطالعه‌ی خود عملکرد فدرال رزرو بین دو جنگ جهانی را براساس قاعده مک‌کالم بررسی کردند. در این راستا آن‌ها در مطالعه‌ی خود از مدل‌های گذشته‌نگر، آینده‌نگر و شبیه‌سازی تاریخی طی سال‌های ۱۹۲۱ الی ۱۹۳۳ استفاده می‌کنند و نتیجه می‌گیرند که در سال‌های نامبرده بانک مرکزی امریکا از قاعده مک‌کالم ناقص استفاده کرده است.

هو و سرلتیز (۲۰۱۶) در مطالعه‌ی خود به بررسی تغییر رژیم در سیاست‌های پولی و مالی با فرض متغیر بودن نوسانات در طول زمان پرداختند. آن‌ها برای بررسی سیاست پولی از قاعده تیلور و برای بررسی سیاست مالی از قاعده مالیات استفاده کرده و از مدل مارکوف سوئیچینگ گارج برای مدل‌سازی به کار بردن. رویکرد استفاده شده در این مقاله نتایج بهتری نسبت به مدل‌های رایج تغییر رژیم برای داده‌های امریکا آرائه می‌کند.

اسکات و بارار (۲۰۱۷) در مطالعه‌ی خود با عنوان "انحرافات سیاست پولی: تجزیه و تحلیل مدل فضای- حالت بیزی" به بررسی قاعده تیلور با استفاده از روش فیلتر کالمن بیزی می‌پردازد. نتایج حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که در دوران بحران مسکن در امریکا، سیاست پولی لین کشور دارای انحرافات جدی بوده است.

لی و لیو^۲ (۲۰۱۷) در مطالعه‌ی خود با عنوان "قاعده سیاست پولی مناسب در چین: رویکرد بیزین DSGE" به شناسایی قاعده پولی مناسب در اقتصاد چین پرداخته‌اند. در این مطالعه، سه دسته قاعده سیاست پولی شامل قاعده تیلور، قاعده مک‌کالم و قاعده تیلور بسط داده شده طی سال‌های

1. Damette and Parent

2. li & liu

۱۹۹۶ الی ۲۰۱۵ م. تخمین بیزی زده می‌شوند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که قاعده تیلور بسط داده شده بهترین نتایج را ارائه می‌دهد.

کوهن و توپیلین (۲۰۱۷) در مطالعه‌ی خود با عنوان "شکستگی قواعد سیاست پولی در روسیه" تغییر قواعد پولی بانک مرکزی روسیه را بررسی می‌کنند. آن‌ها با تخمین قواعد پولی مختلف شامل قاعده تیلور و مک‌کالم نتیجه می‌گیرند که سیاست‌گذاری پولی دهه‌ی گذشته در این کشور با قاعده تیلور انطباق بیشتری دارد.

جانگ^۱ (۲۰۱۸) در مطالعه‌ی خود با عنوان "آیا قاعده مک‌کالم در دوران بحران مالی بهتر از قاعده تیلور عمل می‌کند؟" به بررسی قواعد پولی تیلور و مک‌کالم و جایگاه بانک مرکزی اروپا در دوران بحران مالی با استفاده از روش شبیه‌سازی می‌پردازد. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که در دوران موردنبررسی و در زمان پایین بودن نرخ بهره، قاعده مک‌کالم برتری نسبت به قاعده تیلور ندارد.

۳-۲- مطالعات داخلی

بررسی مطالعات داخلی درخصوص قواعد پولی نشان می‌دهد که عمدۀ مطالعات انجام شده بر قاعده تیلور تمرکز داشته و مطالعات کمی به بررسی قاعده مک‌کالم در سیاست‌گذاری پولی ایران پرداخته است. در ادامه به مهم‌ترین مطالعات داخلی انجام شده اشاره می‌شود:

مطالعات انجام شده براساس قاعده تیلور:

کمیجانی و توکلیان (۱۳۹۰) در مطالعه‌ی خود با عنوان "تحلیل و آزمون عدم تقارن در رفتار سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی"، با استفاده از قاعده پولی تیلور، به بررسی چگونگی تغییر حساسیت بانک مرکزی در تعیین نرخ رشد حجم پول در دوران رونق و رکود می‌پردازند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که در دوران رکود حساسیت بانک مرکزی بیشتر متوجه شکاف تولید و در دوران رونق بیشتر متوجه تورم است.

کمیجانی و همکاران (۱۳۹۳) در مطالعه‌ی خود با عنوان "تورم هدف خصمنی، رفتار نامتقارن و وقفه در تشخیص وضعیت اقتصادی سیاست‌گذاران پولی در اقتصاد ایران" با فرض ثبات ضرایب مدل در طول زمان و فرض غیرقابل مشاهده بودن تورم هدف، این متغیر را از روش فیلتر کالمن کلاس یک برآورد کرده‌اند. سپس به بررسی قاعده تیلور پرداخته و حساسیت بانک مرکزی را نسبت به متغیرهای هدف در دوره‌های رکود و رونق با استفاده از روش مارکوف سوئیچینگ متفاوت ارزیابی می‌کنند.

کمیجانی، الهی و صالحی (۱۳۹۴) در مقاله‌ای با عنوان "بررسی اثرات نامتقارن سیاست پولی بر تورم و شکاف تولید در ایران: رویکرد حد آستانه‌ای" عکس‌العمل سیاست پولی با اثرات آستانه‌ای را

برای بانک مرکزی ایران با استفاده از تابع عکس‌العمل غیرخطی و با کاربرد روش دومرحله‌ای آستانه‌ای بررسی کردند. آن‌ها در مطالعه‌ی خود به این نتیجه رسیدند که بانک مرکزی به انحرافات منفی تولید از هدف نسبت به انحرافات مثبت اهمیت بیشتری می‌دهد و همچنین تنها هنگامی که نرخ تورم بالاتر از حد آستانه قرار گیرد، بانک مرکزی عکس‌العمل نشان می‌دهد.

توكلیان (۱۳۹۴) در مطالعه‌ی خود سیاست‌گذاری پولی در اقتصاد ایران را در قالب یک مدل DSGE بررسی کرده است. وی در مطالعه‌ی خود قاعده تیلور تعديل‌یافته را با استفاده از مدل DSGE برآورد کرده و سیاست‌گذاری پولی بهینه را استخراج می‌کند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که تنها در اوخر دهه‌ی ۷۰ و ابتدای دهه‌ی ۸۰ قاعده سیاست‌گذاری پولی وجود داشته است.

وجه تمایز این مطالعه با مطالعات نامبرده کاربرد روش مارکوف سوئیچینگ و مارکوف سوئیچینگ گارچ برای بررسی و مدل‌سازی غیرخطی رفتار سیاست‌گذار پولی در چارچوب قاعده مک‌کالم است. حال آن که کمیجانی و توكلیان (۱۳۹۰) و کمیجانی و همکاران (۱۳۹۳) در مطالعات خود از روش مارکوف سوئیچینگ برای بررسی قاعده تیلور استفاده کرده‌اند. همچنین کمیجانی و همکاران (۱۳۹۳) در مطالعه‌ی خود تورم هدف را غیرقابل مشاهده فرض کرده و از روش فیلتر کالم‌ن کلاس‌یک برآورد می‌کنند؛ درحالی‌که در این مطالعه هر دوی متغیرهای هدف قاعده مک‌کالم شامل رشد تولید اسمی و تورم، غیرقابل مشاهده فرض شده و به صورت همزمان با استفاده از مدل فیلتر کالم‌ن به زی تخمین زده می‌شوند. درواقع بهمنظور انطباق بیشتر مدل با شرایط اقتصاد ایران، علاوه‌بر متغیر تورم هدف، رشد تولید اسمی هدف نیز برای کارگزاران اقتصادی غیرقابل مشاهده فرض و برآورد شده است.

مطالعات انجام شده براساس قاعده مک‌کالم و ...

جلالی و همتی (۲۰۱۳) در مطالعه‌ی خود با عنوان "اثرات آستانه‌ای در تابع عکس‌العمل سیاست پولی: شواهدی از بانک مرکزی ایران" نتیجه می‌گیرد که بانک مرکزی ایران به‌طور منظم هیچ‌یک از قوانین شناخته شده ابزاری یا انواع ترکیبی را رعایت نمی‌کند. آن‌ها در مطالعه‌ی خود برای بررسی قواعد پولی مرسوم از روش GMM و رگرسیون آستانه‌ای استفاده می‌کنند.

کمیجانی، فرزین‌وش و کیالحسینی (۱۳۹۲) در مطالعه‌ای با عنوان "قاعده سیاست پولی در محیط بانکداری بدون ربا" به بررسی قواعد پولی بانکداری مرسوم و انطباق با بانکداری اسلامی با درنظر گرفتن مسأله حرمت ربا در چارچوب روش تحلیل محتوا می‌پردازند و با توجه به کامیابی دو قاعده تیلور و مک‌کالم در کارهای تجربی برای کشورهای در حال توسعه توصیه می‌کنند قواعد نامبرده با درجاتی از انعطاف‌پذیری به عنوان راهنمای مسیر بلندمدت سیاست پولی به کار روند.

کیالحسینی و همکاران (۱۳۹۶) در مطالعه‌ی خود با عنوان "نقش قاعده‌مندی سیاست پولی بر رئیس اقتصادی" با استفاده از قاعده مک‌کالم، انطباق این قاعده را با نظام اقتصادی ایران در بازه‌ی

زمانی ۱۳۶۳ الی ۱۳۹۲ با استفاده از روش GMM و به صورت خطی آزمون می‌کنند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد مسیر بهینه تعریف شده توسط قاعده مک‌کالم برای نرخ رشد پایه‌ی پولی می‌تواند خطمنشی مناسبی برای سیاست پولی در ایران باشد و می‌توان از آن به عنوان یک شاخص معیار در تصمیمات سیاستی استفاده کرد. شیوه‌ی بررسی قاعده مک‌کالم در مطالعه‌ی کیالحسینی و همکاران (۱۳۹۶)، به صورت خطی بوده و برای بررسی از روش GMM و شیوه‌سازی تاریخی استفاده شده است. حال آن که در این مطالعه از رویکرد غیرخطی برای بررسی و مدل‌سازی استفاده می‌شود. یزدانی و مؤمنی (۱۳۹۶) در مطالعه‌ی خود به بررسی قاعده تیلور و مک‌کالم در اقتصاد ایران با استفاده از روش کلاسیک فضای‌حالت می‌پردازند. در قاعده سیاستی تیلور، معاظه‌ی نرخ سود با متغیرهای تورم، شکاف تولید، شکاف نرخ ارز و اعمال وقفه دوم نرخ سود، مناسب‌ترین الگو از رفتار بانک مرکزی معرفی شده و در قاعده مک‌کالم نیز دو متغیر سیاستی رشد پایه‌ی پولی و رشد نقدینگی به شکاف تولید و شکاف نرخ ارز واکنش نشان داده است. بررسی قواعد پولی تیلور و مک‌کالم در مطالعه‌ی یزدانی و مؤمنی (۱۳۹۶) به صورت خطی بوده است که در مطالعه‌ی حاضر لین بررسی به شکل غیرخطی و در چارچوب مدل مارکوف سوئیچینگ و مارکوف سوئیچینگ گارچ انجام می‌شود. مطالعات داخلی انجام شده درباره‌ی سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی ایران در چارچوب قاعده مک‌کالم، بسیار محدوده بوده و غالباً بر استفاده از روش‌های خطی استوار است؛ حال آن که براساس مطالعات سونسون (۲۰۰۳)، پترسون (۲۰۰۷)، نیوئربیج و تیلمون (۲۰۱۴)، گوگاس و همکاران (۲۰۱۸) و ... رفتار بانک مرکزی کشورها عموماً غیرخطی است. از طرفی با توجه به این که بانک مرکزی لیدان به صورت صریح و مشخص از قواعد پولی تبعیت نمی‌کند (کمیجانی و همکاران، ۱۳۹۳؛ جلالی و همتی، ۲۰۱۳؛ توکلیان، ۱۳۹۴)، در این مطالعه رفتار نامتقارن و غیرخطی بانک مرکزی در چارچوب قاعده مک‌کالم تعیین یافته بررسی می‌شود و از روش مارکوف سوئیچینگ و مارکوف سوئیچینگ گارچ برای تخمین و برآورد مدل استفاده می‌شود. در این مطالعه، فرض می‌شود بانک مرکزی در دوران رکود و رونق اقتصادی عکس العمل مشابهی ندارد. درواقع رفتار صلاح‌دیدی مقامات پولی در مدل‌سازی لحاظ می‌شود.

۴. روش‌شناسی تحقیق

۱-۴- روش تحقیق

با توجه به چالش‌های مهم نظام پولی کشور و عدم استقلال بانک مرکزی، می‌توان ادعا کرد که بانک مرکزی ایران به صورت صریح از قاعده پولی مشخصی تبعیت نمی‌کند (کمیجانی و همکاران، ۱۳۹۳) (جلالی و همتی، ۲۰۱۳؛ توکلیان، ۱۳۹۴)؛ بنابراین در این مطالعه برای بررسی رفتار تجربی

سیاست‌گذار پولی، تعدیلات مناسب در قاعده مک‌کالم کلاسیک انجام شده و لین قاعده به صورت غیرخطی برخلاف مطالعات کمیجانی، فرزین وش و کیالحسینی (۱۳۹۲)، کیالحسینی و همکاران (۱۳۹۶) و بیزدانی و مؤمنی (۱۳۹۶) بررسی می‌شود. در این راستا و به منظور بررسی رفتار صلاحیدی بانک مرکزی، از مدل مارکوف سوئیچینگ و مدل مارکوف سوئیچینگ گارچ استفاده می‌شود. در واقع کاربرد این روش چه از حیث درنظر گرفتن رژیمهای مختلف و چه از حیث مشخص نبودن تورم هدف و تولید هدف، منعکس‌کننده‌ی رفتار صلاحیدی بانک مرکزی و عدم پاییندی کامل به قواعد پولی است.

روش‌های مورداستفاده در این مطالعه شامل روش‌های فیلتر کالمون^۱ بیزی و مارکوف سوئیچینگ (گارچ) است. بدین‌صورت که در ابتدا متغیرهای هدف شامل رشد تولید اسمی و تورم، غیرقابل مشاهده فرض شده و مشابه مطالعه اسکات و باراری^۲ (۲۰۱۷) از روش فیلتر کالمون بیزی برای برآورد آن‌ها استفاده می‌شود. در این مطالعه دو متغیر حالت^۳ در مدل‌سازی لحاظ شده که برای برآورد همزمان و دقیق متغیرهای حالت با توجه به حجم نمونه و تعداد پارامترها رویکرد بیزی به کار می‌رود؛ همچنین در ادامه پس از برآورد متغیرهای هدف، مطابق مطالعات دوکر و فیشر (۱۹۹۶)^۴ و هو و سرتیز (۲۰۱۶) از روش‌های مارکوف سوئیچینگ و مارکوف سوئیچینگ گارچ برای مدل‌سازی رفتار سیاست‌گذار پولی استفاده می‌شود که در ادامه به طور خلاصه معرفی می‌شوند.

مدل‌های فیلتر کالمون از روشی بازگشتی^۵ برای محاسبه جزء غیرقابل مشاهده یا بردار حالت^۶ در زمان t و براساس اطلاعات موجود در زمان t استفاده می‌کنند. این مدل‌ها به صورت کلی شامل دو مرحله‌ی پیش‌بینی و بهروزرسانی هستند؛ بدین‌صورت که در هر مرحله خطای پیش‌بینی محاسبه شده و به صورت وزنی وارد مدل می‌شود و بر این مبنای فرایند تخمین و برآورد تکرار می‌شود (کیم و نلسون^۷، ۲۰۰۰) در این مطالعه برای برآورد مدل فیلتر کالمون از روش بیزی استفاده شده است. اقتصادستنجدی بیزی بر مبنای قوانین احتمال پایه‌گذاری شده و این مسئله یکی از مزایای این روش است. در واقع باورهای پیشین درباره‌ی فرضیه‌های مختلف بیان و سپس این باورهای پیشین در پرتو

۱. مدل‌های فیلتر کالمون عموماً در مدل‌سازی سری‌های زمانی پویا به کار می‌روند که شامل متغیرهای غیرقابل مشاهده هستند. این مدل‌ها کاربرد گسترده‌ای در تئوری‌های اقتصادی دارند.

2. Scott & barari

3. State variable

4. Recursive

5. State Vector

6. Kim & Nelson

داده‌های گردآوری شده در قالب باورهای پسین اصلاح می‌شوند. اساس این روش، قضیه بیز^۱ است (کوپ^۲، ۲۰۰۳).

مدل مارکوف سوئیچینگ برای اولین بار توسط همیلتون^۳ (۱۹۸۹) مطرح شد؛ این مدل یکی از معروف‌ترین مدل‌های سری زمانی غیرخطی است که در مدل‌سازی تغییر رژیم کاربرد دارد. اصلی‌ترین ویژگی مدل‌های تغییر رژیم این است که کل یا بخشی از پارامترهای مدل امکان جابه‌جایی بین رژیم‌های مختلف را براساس فرایند مارکوف دارند (کیم و نلسون، ۲۰۰۰). مدل‌های مارکوف سوئیچینگ از انواع مختلفی تشکیل شده است. با توجه به این که کدام‌یک از اجزای معادله وابسته به تغییر رژیم باشد، حالت‌های مختلفی ایجاد می‌شود که می‌توان به مارکوف سوئیچینگ در می‌انگین^۴، مارکوف سوئیچینگ در عرض از مبدأ^۵، مارکوف سوئیچینگ در ناهمسانی واریانس^۶... اشاره کرد. در مدل مارکوف سوئیچینگ گارچ بُردار پارامترهای متغیر در طول زمان شامل سه عنصر می‌انگین شرطی، واریانس شرطی و شکل پارامتر توزیع شرطی است (آگوستsson^۷، ۲۰۱۴).

۲-۴- معرفی متغیرها و تخمین مدل

آمار و داده‌های مورداستفاده در این مطالعه به منظور تخمین و برآورد قاعده پولی مک‌کالم به صورت فصلی و مربوط به دوره‌ی زمانی ۱۳۶۸:۴^۸ الی ۱۳۹۶:۴^۹ باشند که از سایت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران استخراج شده‌اند. برآورد و تخمین مدل‌های این مطالعه با استفاده از نرم‌افزارهای Eviwes و Oxmetrics و Openbugs به شرح جدول ذیل هستند. لازم به ذکر است که متغیرها به صورت فصلی‌زدایی شده در تخمین و برآورد معادلات استفاده شده‌اند.

جدول ۱: معرفی و توصیف متغیرها

نام متغیر	توضیحات
ΔB_t	نرخ رشد پایه‌ی پولی (تفاضل لگاریتم پایه‌ی پولی نسبت به فصل قبل)
ΔV_{B_t}	نرخ رشد سرعت گردش پول (سرعت گردش پول از فرمول $\frac{X_t}{B_t} - VB$ محاسبه می‌شود که صورت کسر، تولید ناخالص داخلی اسمی و مخرج آن پایه‌ی پولی است و میانگین نرخ رشد فعل آخر محاسبه شده است.)
$(\pi_t^* - \pi_t)$	شکاف تورم (شکاف تورم برابر تفاضل تورم هدف از تورم جاری است. برای محاسبه‌ی تورم از شاخص قیمت

- 1. Bayes Theorem
- 2. Koop
- 3. Hamilton
- 4. Markov Switching Mean
- 5. Markov Switching Intercept Term
- 6. Markov Switching heteroskedasticity
- 7. Augustsson

صرف کننده به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ استفاده شده است.)	
شکاف رشد تولید اسمی (شکاف رشد تولید اسمی برابر تفاضل رشد تولید اسمی هدف از رشد تولید اسمی جاری است.)	$(\Delta x_t^* - \Delta x_t)$
شکاف رشد قیمت نفت (برای محاسبه‌ی شکاف رشد قیمت نفت از فیلتر هدایت پرسکات با $\lambda = 677$ استفاده شده است.)	$(oil_t^* - oil_t)$

در ادامه، بررسی تجربی رفتار سیاست‌گذار پولی در قالب قاعده مک‌کالم تعمیم‌یافته انجام می‌شود. اعلام اهداف تولید و تورمی توسط بانک مرکزی به صورت آشکار یکی از اصول اجرای رژیم هدف-گذاری تورم است. در واقع بسیاری از کشورها اهداف مزبور را اعلام عمومی کرده و به آن پاییندی به هستند؛ در حالی که علی‌رغم تعییت بانک مرکزی ایران از رژیم هدف‌گذاری تورم، عملًا پاییندی به اهداف اعلام شده در اسناد بالادستی توسط بانک مرکزی وجود نداشته است. از این‌رو لاحظ مقادیر هدف‌گذاری شده تولید و تورم در قواعد پولی سبب ایجاد نتایج نامعتبر می‌شود (توكیه‌ان، ۱۳۹۴). بنابراین در ادامه تولید هدف و تورم هدف به عنوان متغیر غیرقابل مشاهده فرض شده و به صورت هم‌زمان با استفاده از مدل‌های فیلتر کالمن برآورد بیزی می‌شوند. برای برآورد متغیرهای غیرقابل مشاهده شامل رشد تولید اسمی و تورم، رابطه‌ی (۸) خطی در نظر گرفته شده و با استفاده از روش فضا-حالت تخمین بیزی زده می‌شود.

$$\Delta B_t = \beta_1 + \beta_2(\Delta x_t^* - \Delta x_t)(\pi + \beta_3 \pi_t^* - \pi_t) + \beta_4 \Delta V_{B_t} + \beta_5(oil_t^* - oil_t) + u_t \quad (12)$$

در این راستا و برای تخمین، ابتدا تابع راستنمایی مشخص شده و سپس توزیع پیشین پارامترها تعیین می‌شوند. همچنین با توجه به این که رابطه‌ی (۱۲) مدل فضا-حالت بوده و متغیرهای π_t^* و Δx_t^* متغیرهای حالت هستند، لازم است در چارچوب مدل‌های فیلتر کالمن توابع توزیع پیشین متغیرهای حالت نیز تعیین شوند. در این راستا با توجه به مطالعه‌ی اسکات و باراری (۲۰۱۷)، تابع راستنمایی معادله‌ی مک‌کالم دارای توزیع نرمال با میانگین $\Delta B_t \sim \mathcal{N}(\mu_{\Delta B_t}, \tau_{\Delta B_t}^{-1})$ فرض شده است. همچنین متغیرهای حالت π_t^* و Δx_t^* دارای توزیع نرمال به ترتیب با میانگین $\pi_t^* \sim \mathcal{N}(\mu_{\pi_t^*}, \tau_{\pi_t^*}^{-1})$ و $\Delta x_t^* \sim \mathcal{N}(\mu_{\Delta x_t^*}, \tau_{\Delta x_t^*}^{-1})$ فرض می‌شوند.

$$\Delta B_t \sim \text{Normal}(\mu_{\Delta B_t}, \tau_{\Delta B_t}^{-1}) \quad (13)$$

$$\mu_{\Delta B_t} = \beta_1 + \beta_2(\Delta x_t^* - \Delta x_t) + \beta_3(\pi_t^* - \pi_t) + \beta_4 \Delta V_{B_t} + \beta_5(oil_t^* - oil_t) \quad (14)$$

$$\Delta x_t^* \sim \text{Normal}(\mu_{\Delta x_t^*}, \tau_{\Delta x_t^*}^{-1}) \quad (15)$$

$$\pi_t^* \sim \text{Normal}(\mu_{\pi_t^*}, \tau_{\pi_t^*}^{-1}) \quad (16)$$

از طرفی به دلیل عدم وجود اطلاعات پیشین مطمئن، از توابع نرمال غیرآگاهی بخش برای برآورد متغیرهای حالت و پارامترهای مدل استفاده می‌شود. همچنین برای مقداردهی اولیه‌ی متغیرهای حالت

Δx_t^* و π_t^* از تابع توزیع یکنواخت^۱ استفاده شده است. نتایج خروجی پسین مدل در جدول (۲) با استفاده از تولید ۱۰۰.۰۰۰ زنجیره مارکفی شبیه‌سازی شده با الگوریتم نمونه‌گیری گیبس ارائه شده است.

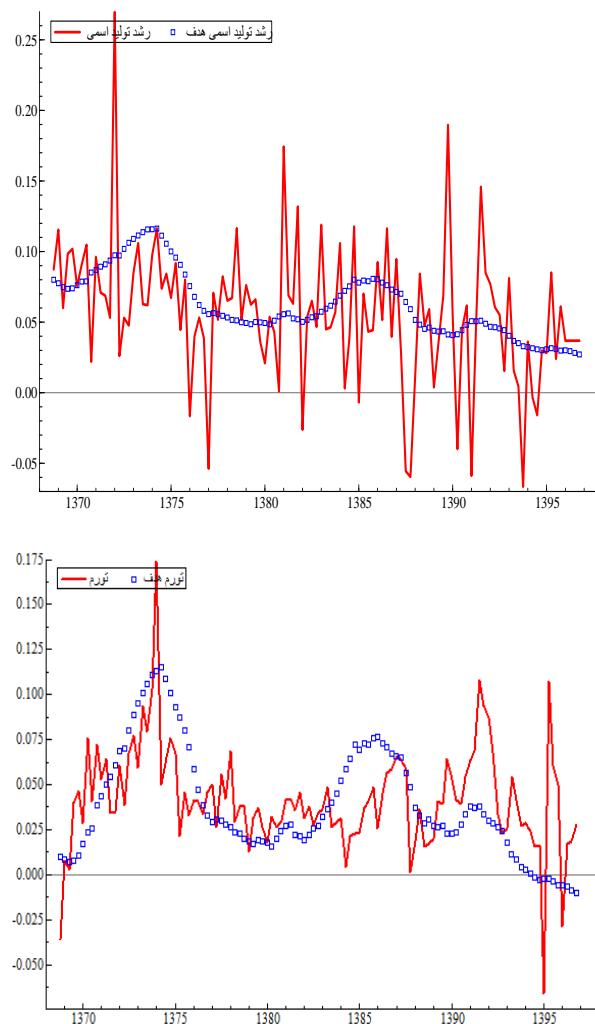
جدول ۲: نتایج تخمین مدل فضا-حالت در روش بیزین

پارامترها	میانگین پسین	انحراف معیار پسین	خطای مونت کارلو
B ₁	۰.۰۴۸	۰.۰۱۸	۸.۷۶E-۴
B ₂	۰.۱۱۷	۰.۰۳۰	۶.۱۷E-۴
B ₃	۰.۲۸۴	۰.۰۳۱	۳.۳۰E-۴
B ₄	-۰.۰۲۰	۰.۰۲۴	۳.۸۴E-۴
B ₅	۰.۰۰۲	۰.۰۱۹	۸.۱۳E-۵

منبع: محاسبات تحقیق

نمودار (۱) متغیرهای حالت رشد تولید اسمی و تورم را نشان می‌دهد که از روش فیلتر کالمن بیزی استخراج شده‌اند. لازم به توضیح است که مقادیر به دست آمده، اهداف مدنظر بانک مرکزی برای رشد تولید اسمی و تورم بوده که کارگزاران اقتصادی از آن با اطلاع نبوده و صرفاً سیاست‌گذار پولی از آن مطلع بوده است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد در غالب دوره‌های مورد بررسی اهداف تولید و تورمی به درستی تبیین شده‌اند.

1. Uniform distribution

نمودار ۱: متغیرهای حالت تورم و رشد تولید اسمی در تخمین بیزین

در ادامه برای تخمین مدل مارکوف سوئیچینگ^۱، آزمون واریانس ناهمسانی^۲ به منظور بررسی وجود واریانس ناهمسانی انجام می‌شود. نتایج این آزمون نشان می‌دهد که وجود اثرات آرج معنی‌دار

۱. آزمون مانایی متغیرها براساس آزمون‌های دیکی فولر و فیلیپس پرون انجام شد و براساس نتایج بدست آمده کلیه متغیرهای مورد بررسی مانا می‌باشند.

2. Arch Test

است و فرضیه‌ی صفر مبنی بر عدم وجود واریانس ناهمسانی پذیرفته نمی‌شود؛ بنابراین با توجه به معنی‌دار بودن اثرات آرج، مدل‌سازی در دو حالت واریانس متغیر و واریانس با الگوی گارچ صورت می‌گیرد.

جدول ۳: نتایج آزمون آرج در معادله مک‌کالم

نام آماره	مقدار آماره	prob	وضعیت	نام آزمون
F-statistic	۴.۸۲	۰.۰۳	وجود ناهمسانی واریانس	آزمون ناهمسانی واریانس
Nr2	۴.۷۰	۰.۰۳	وجود ناهمسانی واریانس	آزمون ناهمسانی واریانس

منبع: محاسبات تحقیق

حال به منظور بررسی نوع مدل از لحاظ خطی یا غیرخطی بودن روابط، آزمون LR انجام می‌شود. همان‌طور که مشاهده می‌شود مطابق نتایج جدول (۴)، در هر دو الگوی واریانس متغیر و الگوی گارچ، نمی‌توان فرضیه صفر مبنی بر خطی بودن مدل را پذیرفت. بنابراین برآورد مدل با استفاده از روش‌های غیرخطی و مدل‌های مارکوف سوئیچینگ صحیح است.

جدول ۴: نتایج آزمون LR در معادله مک‌کالم

نام آماره	مقدار آماره	prob	وضعیت	نام آزمون
χ^2	۱۴.۸۶	۰.۰۲	وجود مدل غیرخطی	آزمون غیرخطی بودن در الگوی واریانس متغیر
χ^2	۲۳.۴۷	۰.۰۰	وجود مدل غیرخطی	آزمون غیرخطی بودن در الگوی گارچ

منبع: محاسبات تحقیق

پس از انجام مراحل یادشده، نتایج تخمین مدل مک‌کالم با استفاده از روش مارکوف سوئیچینگ به شرح جدول (۵) ارائه می‌شود.

جدول ۵: نتایج برآورد مدل‌های تغییر رژیم مارکوف در مدل مک‌کالم

متغیرها	مدل مارکوف سوئیچینگ با الگوی گارچ	t ارزش	مدل مارکوف سوئیچینگ با الگوی گارچ	t ارزش

1. Markov Switching Variance
2. Markov Switching Garch

-8.87	-0.46	-360	-0.295	H_{-1}
۱۵.۱	۰.۱۰۳	۸۶۰	۰.۰۷۶	Ce
۱۱.۱	۰.۰۶۷	۹.۴۳	۰.۰۵۵	Cr
-۵.۲۲	-۰.۱۱۶	-۳.۷۵	-۰.۰۹۶	ΔV_{β_t}
۰.۵۹	۰.۰۰۷	۰.۱۴	۰.۰۰۲	$(Oil_t^* - Oil_t)$
۳.۳	۰.۲۸۳	۱.۷۰	۰.۱۰۵	$(\Delta x_t^* - \Delta x_t)^e$
-۴.۷۰	-۰.۳۴۰	-۵.۵۶	-۰.۴۱۱	$(\Delta x_t^* - \Delta x_t)^r$
۱.۸۹	۰.۳۱۵	۲.۵۵	۰.۵۹۰	$(\pi_t^* - \pi_t)^e$
۵.۸۰	۰.۷۶۰	۲.۲۳	۰.۳۸۷	$(\pi_t^* - \pi_t)^r$
۲.۸۳	۰.۰۱۹	۹.۴۴	۰.۰۴۶	σ^e
۵.۷۰	۰.۱۷۱	۵.۲۲	۰.۰۱۸	σ^r
۱.۷۶	۰.۷۴۸	-	-	η^e
۲۶۰	۰.۴۷۹	-	-	η^r
*	۱.۰۰۰۰۰ e-100	-	-	θ^e
*	۲.۰۵۲۳۵E-010	-	-	θ^r
-	۲۱۲.۶۵۷	-	۱۹۹.۴۳۶	Log-likelihood
-	۰.۴۹۵	-	۰.۷۹۰	p_{ee}
-	۰.۵۰۵	-	۰.۲۱۰	p_{er}
-	۰.۲۴۱	-	۰.۲۸۷	p_{re}
-	۰.۷۵۹	-	۰.۷۱۳	p_{rr}
۰.۷۰*	۰.۱۴۴	۰.۷۵*	۰.۰۹۴	آزمون واریانس ناهمسانی
۰.۹۷*	۰.۰۵۸	۰.۳۷*	۱.۹۷۵	آزمون نرمال بودن ^۱

منبع: محاسبات تحقیق

* ارزش احتمال

بررسی معناداری ضرایب در جدول بالا نشان می‌دهد که در هر دوی مدل تغییر رژیم با واریانس متغیر و مدل تغییر رژیم با الگوی گارچ، آماره t تمام پارامترهای مدل به جز شکاف رشد قیمت نفت معنادار است. اما از طرفی بررسی معناداری ضرایب مدل گارچ در مدل تغییر رژیم با الگوی گارچ نشان می‌دهد که θ در هر دو رژیم رونق و رکود معنادار نیست؛ بنابراین مدل مارکوف سوئیچینگ گارچ، قادر به مدل‌سازی صحیح متغیرها نبوده است. ازاین‌رو تحلیل مدل در چارچوب مدل مارکوف سوئیچینگ با واریانس متغیر انجام می‌شود. σ^e در این مدل 0.046 و σ^r برابر 0.018 به دست آمده

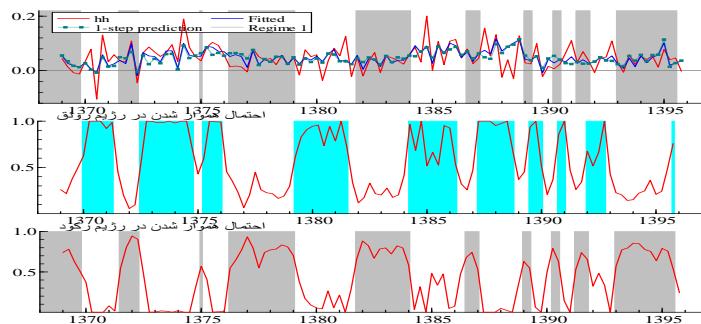
1. Normality Test

است که معنادار هستند. همچنین برمبنای آزمون عدم وجود واریانس ناهمسانی و ارزش احتمال ۰.۷۵، فرضیه‌ی H_0 مبنی بر عدم وجود واریانس ناهمسانی را نمی‌توان رد کرد. همچنین مطابق آزمون نرمال بودن پسماندها و ارزش احتمال ۰.۳۷، فرض H_0 مبنی بر نرمال بودن باقی‌ماندها رد نمی‌شود. بررسی ضرایب عرض از مبدأ مدل مک‌کالم با تغییر واریانس که همان میزان تعادلی رشد پایه‌ی پولی است نشان می‌دهد که رشد تعادلی پایه‌ی پولی در دوران رونق بیش از دوران رکود است. این مسأله نشان می‌دهد در دوران رونق پایه‌ی پولی در اقتصاد ایران رشد بیشتری را تجربه کرده است که نتایج به دست آمده منطبق بر انتظارات است. مطابق برآورد مدل، میزان رشد تعادلی پایه‌ی پولی در رژیم رونق ۰.۰۷۶ و در رژیم رکود ۰.۰۵۵ است.

بررسی علامت جبری پارامترهای مدل نشان می‌دهد که ضریب سرعت گرددش پول منفی و مطابق انتظارات تئوری به دست آمده است. ضرایب متغیرهای شکاف تورم در دوره‌ی رکود و رونق و شکاف رشد تولید اسمی در دوران تورم، مثبت و مطابق انتظارات است و تنها ضریب متغیر شکاف رشد تولید اسمی در دوره‌ی رکود منفی است. این مسأله نشان می‌دهد اولویت بانک مرکزی در دوران رکود اقتصادی تثبیت قیمت‌ها بوده و برای رسیدن به این هدف حاضر است از هدف تولیدی خود دست بکشد. این مسأله نیز عمدتاً به دلیل حاکمیت دوره‌های رکود تورمی در اقتصاد لیه ران است که حتی در دوران رکود نیز اقتصاد تورم بالایی را تحمل می‌کند. علامت مثبت ضریب شکاف قیمت نفت نیز نشان می‌دهد که بانک مرکزی به‌منظور جلوگیری از کاهش درآمدهای دولت، اقدام به افزایش پایه‌ی پولی می‌نماید. درواقع واکنش بانک مرکزی نسبت به این متغیر نیز مطابق انتظارات بوده است. درنهایت بررسی قدر مطلق ضرایب مدل مک‌کالم نشان می‌دهد که بانک مرکزی در دوران رکود وزن بیشتری را به متغیر شکاف رشد تولید اسمی و در دوران رونق وزن بیشتری به متغیر شکاف تورم اختصاص داده است. این مسأله مطابق با انتظارات بوده و میان رفتار و عکس‌العمل صحیح بانک مرکزی در مواجه با متغیرهای مزبور است. بر این‌اساس در دوران رکود و تورم به‌ترتیب روابط، $|\beta_3^r| > |\beta_2^e|$ و $|\beta_2^e| > |\beta_3^e|$ برقرار بوده است. همچنین بررسی قدر مطلق ضرایب شکاف تولید و شکاف تورم نشان می‌دهد که روابط $|\beta_3^e| > |\beta_2^r|$ و $|\beta_2^r| > |\beta_3^r|$ نیز در تابع عکس‌العمل بانک مرکزی مشاهده می‌شود.

بنابراین بررسی رفتار بانک مرکزی ایران در دوره‌ی مورد بررسی نشان می‌دهد که در دوران رونق اولویت این نهاد سیاست‌گذار بر کنترل تورم بوده و در دوران رکود اولویت سیاست‌گذاری نهاد پولی کشور بر تولید متتمرکز است؛ از این‌رو عدم تقارن در رفتار بانک مرکزی کشور به‌خوبی مشاهده می‌شود. همچنین قدر مطلق ضرایب سرعت گرددش پول و شکاف قیمت نفت در مقایسه با شکاف تورم و

شکاف رشد تولید اسمی کوچک بوده و مبین اهمیت کمتر آن‌ها در تابع عکس‌العمل بانک مرکزی است.

نمودار ۲: دوره‌های رکود و رونق مدل سارکوف سوئیچینگ با فرض تورم و رشد تولید اسمی برآورد شده

براساس نتایج جدول (۵)، ماتریس احتمالات گذار نشان می‌دهد که احتمال آن که در دوره‌ی t رونق باشد به شرط آن که در دوره‌ی $t-1$ نیز اقتصاد در رونق باشد، 0.897 است. به صورت مشابه این احتمال در دوره‌ی رکود 0.771 است. نمودار (۲)، دوره‌های رکود و رونق مدل سارکوف با واریانس متغیر نشان می‌دهد که شامل 10 دوره‌ی رونق و رکود است. بر این اساس بررسی مقدار برآذش شده پایه‌ی پولی در قیاس با مقدار واقعی آن نشان می‌دهد مدل در دوره‌هایی که پایه‌ی پولی نوسانات زیادی نداشته از قدرت توضیح‌دهندگی خوبی برخوردار بوده است، حال آن که در دوره‌های 1370 ، 1374 ، 1380 ، 1381 ، 1384 ، 1387 ، 1388 ، 1391 ، 1392 ، 1394 و 1395 قدرت توضیح‌دهندگی بالایی نداشته است.

نتایج به دست آمده در این مطالعه، یافته‌های مطالعات کمیجانی و توکلیان (1390) و کمیجانی و همکاران (1393) و درواقع رفتار غیرخطی و نامتقارن سیاست‌گذار پولی را تأیید می‌کند؛ البته لازم به ذکر است که نتایج حاصل شده در مطالعات نامبرده بر مبنای قاعده تیلور بوده است. همچنین نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که برخلاف مطالعات کیالحسینی و همکاران (1396) و یزدانی و مؤمنی (1396)، رفتار بانک مرکزی در قالب قاعده مک‌کالم به صورت خطی نبوده و نامتقارن است. درواقع واکنش سیاست‌گذار پولی به متغیرهای هدف، در دوران رکود و رونق یکسان نبوده است.

نتیجه‌گیری

در این مطالعه رفتار سیاست‌گذاری بانک مرکزی ایران در چارچوب قواعد بازگشتی اسمی با استفاده از قاعده مک‌کالم بررسی شد. از آنجایی که سیاست‌گذار پولی از قاعده پولی صریح و مشخصی برای سیاست‌گذاری استفاده نمی‌کند، برای تخمین و مدل‌سازی قاعده مک‌کالم تعیین یافته به کار رفت. در این راستا رفتار صلاح‌دیدی مقامات پولی مدنظر قرار گرفته و با توجه به این که اهداف تورم و اهداف تولید به صورت رسمی در کشور اعلام نمی‌شوند، متغیرهای مذبور به صورت غیرقابل مشاهده فرض و با استفاده از مدل‌های فیلتر کالم‌من بیزی برآورد شدند و در ادامه از متغیرهای حالت برآورد شده در چارچوب مدل مارکوف سوئیچینگ استفاده شد.

بررسی علامت جبری پارامترهای مدل نشان می‌دهد که ضرایب متغیرهای شکاف تورم در دوران رکود و رونق و شکاف رشد تولید اسمی در دوره‌ی تورم مثبت بوده و مطابق انتظارات است. درواقع تنها ضریب متغیر شکاف رشد تولید اسمی در دوره‌ی رکود منفی و مطابق انتظارات تئوریک نبوده که آن نیز به دلیل اولویت بانک مرکزی در کنترل تورم و قیمت‌ها در دوران رکود طی دوران موردنبررسی است. هم‌چنین بررسی قدر مطلق ضرایب مدل مک‌کالم نشان می‌دهد که بانک مرکزی در دوران رکود وزن بیشتری به متغیر شکاف رشد تولید اسمی و در دوران رونق وزن بیشتری به متغیر شکاف تورم اختصاص داده که کاملاً مطابق با انتظارات تئوریک است؛ از این‌رو رفتار نامتقارن بانک مرکزی ایران در تابع عکس‌العمل پولی نسبت به متغیرهای رشد تولید اسمی و تورم تأیید می‌شود.

در مطالعه‌ی حاضر رفتار غیرخطی سیاست‌گذار پولی در قالب قاعده مک‌کالم بررسی شد. مطالعه‌ی رفتار غیرخطی بانک مرکزی در قالب انواع قواعد پولی شامل قاعده تیلور، قاعده مک‌کالم و... با درنظر گرفتن متغیرهای هدف بیشتر در تابع عکس‌العمل پولی و استفاده از روش‌های سیستمی به منظور تخمین و برآورد مدل و نیز مقایسه‌ی آن‌ها برای انجام تحقیقات آینده توصیه می‌شود.

منابع

- توكيليان، حسين (۱۳۹۴). «سياستگذاري پولي بهينه، مبتنى بر قاعده و صلاحدي در جهت رسيدن به اهداف تورمي برنامه‌های پنج ساله توسعه: يك روبيك رد تعادل عمومي پويای تصادفي»، *فصلنامه پژوهش‌های پولی-بانکی*، ۲۳، ۱-۳۸.
- كميجاني، اکبر؛ الهی، ناصر و صالحی، مسعود (۱۳۹۳)، «بررسی اثرات نامتقارن سیاست پولی بر تورم و شکاف تولید در ايران: روبيك رد حد آستانه‌ای»، *فصلنامه پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادي*، ۲۱، ۶۱-۷۸.
- كميجاني، اکبر و حسين، توكيليان (۱۳۹۰). «تحليل و آزمون عدم تقارن در رفتار سياست‌گذار پولی بانک مرکزی»، *مجله تحقیقات مدل‌سازی اقتصادي*، ۶، ۴۹-۶۱.
- كميجاني، اکبر؛ خلیلی عراقی، سید منصور؛ عباسی نژاد، حسين و توكيليان، حسين (۱۳۹۳). «تورم هدف ضمنی، رفتار نامتقارن و وقفه در تشخيص وضعیت اقتصادی سیاست‌گذاران پولی در اقتصاد ايران»، *مجله مطالعات اقتصاد کاربردی ايران*، ۹، ۱-۲۳.
- كميجاني، اکبر؛ فرزین وش، اسدالله و کیاالحسینی، سیدضیالدین (۱۳۹۲). «قاعده سیاست پولی مطلوب در محیط بانکداری بدون ریا»، *فصلنامه علمی پژوهشی اقتصاد اسلامی*، ۵۰، ۵۰-۳۱-۵۸.
- کیاالحسینی، سید ضیالدین؛ هاشمی، مونا؛ حاتمی، امین و نظریان، رافیک (۱۳۹۶). «نقش قاعده‌مندی سیاست پولی بر رشد اقتصادی»، *فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش‌های رشد و توسعه*، ۲۶، ۱۲۴-۱۱۳.
- مجتهد، احمد (۱۳۸۸). «بررسی ابزارها و سیاست پولی بانک مرکزی ايران»، *فصلنامه پول و اقتصاد*، ۱، ۲۴-۱.
- يزدانی، مهدی و مؤمنی، مجید (۱۳۹۶). «هدف‌گذاری تورم با توجه به قاعده تیلور و مکالوم متغیر با زمان در ايران»، *دوفصلنامه اقتصاد پولی و مالی*، ۱۳، ۲۲۹-۲۰۰.

- Ahmad, S (2016). "A multiple threshold analysis of the Fed's balancing act during the Great Moderation". *Economic Modeling*. 55. 343-358.
- Augustsson, V (2014). Evaluating Switching GARCH Volatility Forecasts During the Recent Financial Crisis. Master Thesis.lund university.
- Baoli, L (2013). "The McCallum Rule for Chinese Monetary Policy". *Proceedings of the 7th International Conference on Innovation & Management*.881-884
- Blinder, A (1987). "The Rules-versus-Discretion Debate in the Light of Recent Experience". *Weltwirtschaftliches Archiv*. 123. 399-414.
- Damette, O and Parent, A (2016). "Did the Fed follow an implicit McCallum rule during the Great Depression?". *Journal OF Economic Modeling*. 52. 226-232.
- Dueker, M and Fischer, M (1996). "Inflation Targeting In: A Small Open Economy: Empirical Result for Switzerland". *Journal of Monetary Economics*. 37. 89-103
- Dueker, M and Fischer, M (1998). "A guide to nominal feedback rules and their use for monetary policy". *Economic Research*. 40. 55-63.
- Friedman, M (1960). *A Program for Monetary Stability*. Fordham University Press
- Glasner, D (2017). "Rules versus discretion in monetary policy historically contemplated". *Journal of Macroeconomics*. 54. 24-41.

- Gogas, P. Pragidis, I and Tabak, B (2018). "Asymmetric effects of monetary policy in the U.S and Brazil". *The Journal of Economic Asymmetries*. vol 18. e00108.
- Hamilton, J. D. (1989). "A New Approach to the Economic Analysis of Nonstationary Time Series and the Business Cycle". *Econometrica*. 57.357-384
- Hayat, A and Mishra, S. (2011). "Federal Reserve monetary policy and the non-linearity of the Taylor rule. *Economic Model*. 27. 1292–1301.
- Jalali-Naini, A R and Hemmaty, M (2013). "Threshold Effects in the Monetary Policy Reaction Function: Evidence from Central Bank of Iran," *Journal of Money and Economy, Monetary and Banking Research Institute, Central Bank of the Islamic Republic of Iran*. 8 .1-30.
- Jung, A (2018). "Does McCallum's rule outperform Taylor's rule during the financial crisis?". *The Quarterly Review of Economics and Finance*.69. 9-21
- Kim, C and Nelson, C (2000). State Space Model with Regime Switching. second printing. The MIT Press.
- Kim, D.H. Osborn and D.R and Sensier, M (2006). "Nonlinearity in the Fed's monetary policy rule". *Applied Econometrics*. 20. 621–639.
- Kiya Hoseini, S. Hashemi, M. Hatami, M and Nazariyan, R (2017). "Regulation of Monetary Policy on Economic Growth (Assessment of Mccallum Rule in Iran)". *Quarterly Journal of Economic Growth and Development Research*. 26. 113-124.
- Komijani , A. Khalili Araghi ,S. Abasi Nezhad, H And Tavakolian, H(2014). "Implicit Inflation Target, Asymmetric Behavior and Recognition Lags by Monetary Authorities in Iran". *Journal of applied economics estudies*. 9. 1-23.
- Komijani, A and Tavakolian, H (2011). "Estimating Spatial Concentration of Industry and Effective Factors on It Between Provinces of Iran ".*The Journal of Economic Modeling Research*. 6. 19-42.
- Komijani, A. Farzinvash,A and Kiya Hoseini,S (2013). "Rule of favorable monetary policy in the environment Interest-free banking". *Journal of Islamic Economics*. 50. 31-58.
- Komijani, A. Elahi, N and Salehi Razveh, M (2015). "Asymmetric Effects of the Monetary Policy on Inflation and Output Gap in Iran: A Threshold Approach". *Quarterly Journal of Economic Growth and Development Research*.21. 61-78.
- Kong, D (2008). "Monetary policy rule for China: 1994 – 2006". East Asia Economic Research Group. Discussion Paper No. 14, School of Economics. The University of Queensland.Discussion Paper. 14. 1-19.
- Koop, G (2003). Bayesian Economics. Wiley-Interscience
- Korhonen, I. and Nuutilainen, R (2017). "Breaking monetary policy rules in Russia". *Russian Journal of Economics*. 3. 366–378.
- Kydland, F and Prescott, E (1977). "Rules Rather Than Discretion: The Inconsistency of Optimal Plans". *Journal of Political Economy*. 85. 618-637
- Li, B and liu, Q (2017). "On the Choice of Monetary Policy Rules for China: A BayesianDSGE Approach", *Journal of China Economic Review*. 44. 166-185.
- Ma, Y (2014). "Monetary policy based on nonlinear quantity rule: Evidence from China. *Journal of International Review of Economics and Finance*". 34. 89-104

- McCallum, B (1984). "Monetarist Rules in the Light of Recent Experience". *Economic Review*. 74. 388-91.
- McCallum, B (1988). "Robustness Properties of a Rule for Monetary Policy". *Carnegie-Rochester Conference Series on Public Policy*. 173-203
- McCallum, B (2000). "The Present and Future of Monetary Policy Rules". *International Finance*. 3. 273-286.
- Mojtahed, A (2009). "Evaluation Of Monetary Policy And Instruments In Central Bank Of Iran ".*Money And Economy*. 1. 1-24.
- Neuenkirch.M, and Tillmann.P (2014). "Inflation targeting, credibility, and non-linear Taylor rules". *Journal of International Money and Finance*. 41. 30-45
- Orphanides, A (2003). "Historical Monetary Policy Analysis and the Taylor Rule". *Journal of Monetary Economics*. 50. 983-1022.
- Peterson, K (2007). "Does the Federal Reserve Follow a Non-Linear Taylor Rule?" *Economics Working Papers*. University of Connecticut. Working Papers.
- Scott, P. Barari, M (2017). "Monetary policy deviations: A Bayesian state-space analysis". *The Quarterly Review of Economics and Finance*. 932.1-12.
- Sun, SH. Gan, CH and and Hu, B (2012). "Evaluating McCallum Rule as Policy Guideline for China".*Journal of the Asia Pacific Economy*. 17. 527-545.
- Svensson, L (2003). "What Is Wrong with Taylor Rules? Using Judgment in Monetary Policy through Targeting Rules". *Journal of Economic Literature*, American Economic Association. 41. 426-477.
- Sznajderska, A (2014). "Asymmetric effects in the Polish monetary policy rule". *Journal of Economic Modelling*. 36. 547-556.
- Tavakolian, H (2015). "Optimal, Discretionary and Rule-Based Monetary Policy in Achieving 5-Year Development Plans' Inflation Target: A Dynamic Stochastic General Equilibrium Approach". *Journal of Monetary and Banking Research*. 23-1-38.
- Taylor, J (2000). "Using monetary policy rules in emerging market economies". In: *The 75th Anniversary Conference*. Bank of Mexico.
- Taylor, J (2018). "Rules versus Discretion: Assessing the Debate over the Conduct of Monetary Policy". *Hoover Institution Economics Working Paper* 18102
- Xu, L and Serletis, A (2016). "Monetary and Fiscal Policy Switching with Time-Varying Volatilities". *Economics Letters*. 145. 202-205.
- Yazdani, M and Momeni, M (2017). "Inflation Targeting according to Taylor's and McCallum's Time-Varying Rules in Iran". *Monetary and Financial Economics*. 14. 200-228.
- Yi, C (2012). "Assessing nonlinear dynamics of Central Bank reaction function: the case of Asian Emerging Economies York". *Hoover Institution Working Paper*.

**Nominal Feedback Rules in Iranian Monetary Policy:
An Investigation of the McCallum Rule**

Kiaalhosseini, S. Z.¹, Komijani, A.², Tavakolian H.³, Rahimi, Z.⁴

Abstract

Consequent to the financial crises, nominal feedback rules received considerable attention consideration from many of the monetary authorities in many countries. The innovation of these rules is a feedback mechanism that allocates precise adjustments to the monetary policy instruments where target variable deviates from its desired path. Mc Callum's rule can be taken as one of the most prominent feedback models in monetary economics. In the present study, the experimental behavior of the policymakers in the Iranian Central Bank will be investigated applying nonlinear Mc Callum's rule in the period of 1368:4 (1990:1) to 1396:4 (2018:1) using Markov-switching model. Considering that the Iranian Central Bank does not announce the precise production and inflation targets, the model estimation will be carried out based on the assumption of unobservable target variable. In this regard, for estimation of the two unobservable variables of nominal production growth and inflation, Bayesian Kalman filter will be employed. Then model will be stimated with markov switching approach in different rejime. The analysis of the model coefficients shows that the central bank during the recession assigned more weight to the nominal output growth variable and in the boom period more weight was assigned to the inflation gap variable. This illustrates the correct response of the central bank of Iran to these variables base of theoretical expectation. Therefore, in this paper and base on estimation results of nonlinear McCallum rule, the asymmetric behavior of the central bank with respect to the monetary reaction function is confirmed.

Keyword: Nominal Feedback Rule, Mccallum Rule, Baysian kalman filter, Markov switching.

JEL Classification: C11, E52, E58

-
1. Assistant Professor, Faculty of Economics,
Mofid University, Qom, Iran
  2. Professor, Faculty of Economics, Tehran
University, Tehran, Iran
  3. Associate Professor, Faculty of Economics,
Allameh Tabatabaei University, Tehran, Iran
  4. PhD student in Economics, Mofid
University, Qom, Iran

Email: kiaalhoseini@mofidu.ac.ir

Email: komijani@ut.ac.ir

Email: tavakolianh@gmail.com

Email: rahimi.za225@gmail.com